

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Institut Escola Lloret de Mar
C/Santiago de Cuba s/n
<http://institutescolalloretdemar.cat>
a/e b7009898@xtec.cat
Tlf. 972 36 14 95

Dossier d'activitats de recuperació de febrer: Història i Cultura de les religions. Religió.

Nivell: 4t d'ESO.

Curs 2016-1017

- Per recuperar la materia has de realitzar les següents activitats del dossier que formaran part de la prova de recuperació. De tal manera que si les has respost bé ja tens el que cal saber.
- Et pots documentar amb el dossier de l'any passat, si encara el tens, a llibres de la biblioteca de l'escola, de la biblioteca de Lloret de Mar o a Internet.
- Respon aquestes preguntes de manera correcta, tot i cuidant l'ortografia i la presentació
- Per a recuperar l'assignatura cal un mínim de 6 punts sobre 10, amb el següent repartiment:

Avaluació del dossier:	40%	Avaluació del a prova escrita:	60%
Nota de les respostes:	80%	Nota de les respostes:	100%
Correcció lingüística:	10%	Recorda:	
Presentació general de les activitats:	10%	La incorrecció lingüística pot restar fins al 10%	

Si per respondre alguna resposta no tens prou amb l'espai que hi ha al dossier, pots afegir-hi fulls blancs degudament identificats amb el teu nom i el número de l'activitat.

1- Digues si les següents afirmacions són veritables o falses. (1,6)

El mètode històricocrític forma part de la ciència històrica.

La religió no es pot analitzar des de cap punt de vista.

El funcionalisme intenta explicar quina funció social tenen les religions.

La Bíblia és la tradició de la Revelació divina i s'ha d'entendre en el seu context.

La realitat només es pot construir objectivament.

Cada cultura té la seva cosmovisió tan vàlida com qualsevol altra.

El poder religiós no va ser afectat pels canvis provocats per la Revolució Francesa.

Les visions fonamentalistes de les escriptures no apliquen el mètode històricocrític.

2- Relaciona les oracions amb el tipus d'explicació o perspectiva dels estudiosos de la religió? (1,4)

La màgia esdevé una religió primitiva.

La religió budista no té déus com a tal.

a) Funcionalista

El món començà a moure's a sobre d'una tortuga.

La religió com la família estableixen un marc de cohesió.

b) Historicista

L'angoixa existencial i el patiment es redueixen.

Les ofrenes es distribuïen entre la classe sacerdotal.

c) Essencialista

La teologia diu que moral cristiana es basa en l'amor als altres.

5- Com es diu la disciplina del coneixement que estudia la religió des de la perspectiva del que són i del seu contingut en relació amb Déu i les persones? (0,4)

6- Creus que es pot interpretar un llibre sagrat (Bíblia, Alcorà, Bhagavad Gita...) de manera literal i sense crítica? Cita un possible exemple controvertit que coneguis d'interpretació literal dels textos a la societat actual. (0,6)

7- Amb quin mètode d'anàlisi es pot estudiar un llibre sagrat per evitar, en la mida del possible, les interpretacions literals que no són acceptables des de la democràcia i els coneixements científics demostrats? Podries comentar en què es basa? (0,6)

8- En el món actual hi ha molts discursos ideològics, polítics i religiosos que formen part de la cultura globalitzada. Fes una reflexió sobre com es viu el fet de que hi hagi més d'una opció de creença i quins són el avantatges i conflictes que hi veus. Pots utilitzar un exemple que coneguis, de la teva localitat, del teu país o fet d'actualitat que hagi escoltat o vist a les notícies . (2)

9-Relaciona els conceptes següents: (1)

Caritat

Marxisme

Il·lustració

Rerum Novarum

Concili Vaticà II

Nietzsche

Educació popular

Freud

Revolució Americana

a) Llibertat religiosa

b) Ateisme

c) Doctrina Social de l'Església

10- Digues si les següents afirmacions són certes o falses. (1)

- a) L'Església Catòlica condemna la Teoria de l'Evolució.
- b) Per a Marx l'Església és "l'opi del poble".
- c) La Rerum Novarum va posar-s'hi de part dels obrers la en lluita obrera del s. XIX.
- d) Freud veu necessari desfer-nos del Déu Pare per a ser persones realment lliures i adultes.
- e) Galileo Galilei fou obligat a desdir-se de les seves idees.
- f) La geologia del s. XIX va posar en dubte l'edat de la terra que es dedueix del relat bíblic.
- g) El Concili Vaticà II intentava mantenir sense cap canvi les tradicions de l'Església.
- h) Voltaire va defensar obertament l'Església com a institució necessària per a la llibertat.

11- Hem estudiat el debat entre ciència i religió i la tesi dominant en la cultura occidental actual és que l'Església Catòlica ha estat obertament anticientífica. Però nosaltres hem vist que això no és del tot cert. (1)

11a- Intenta explicar els motius de la condemna, per part de l'Església, que van obligar a Galileo Galilei a retractar-se de les seves idees científiques.

11b- Intenta explicar quina era la oposició de l'Església a la teoria de la evolució de Darwin.

12- Completa el quadre d'algunes de les característiques del confrontament entre societat religiosa i societat civil i científica que arriba amb la modernitat. (1)

	Teològic (religiós)	Secular (civil)
Base del pensament		Raó; discurs racional
Poder	Poder monàrquic absolut justificat per la voluntat divina.	
Ensenyament		Intervenida per l'estat i basada en l'educació nacionalista
Moral		El codi legal regeix la moral individual.
Futur i progrés	La providència i voluntat divina enmarquen els individuals i col·lectius en busca de la Salvació	

13- Defineix els conceptes: (1)

a) Secularització:

b) Bioètica:

c) Creacionisme:

d) "Aggiornamento" vaticano:

14- Relaciona els conceptes: (1)

Creacionisme	Teoria astronòmica obsoleta
Geocentrisme	La vida com a regal diví
Geologia	Situació indigna de part de la població americana
Heliocentrisme	Explicació del diluvi bíblic
Bioètica	Deducció de Copèrnic
Esclavitud	Investigació i teràpia genètica
Solidaritat	Grups fonamentalistes cristians
Avortament	Doctrina social cristiana

15- Llegeix el fragment següent i intenta explicar amb les teves paraules què creus que significa. Tingues en compte que és una proposta cristiana. (1)

a) Per als cristians L'ideal ètic de la societat humana culmina en una meta: la construcció del Regne de Déu, és a dir, la realització de la història humana com història de salvació.

15a) Què creus que significa l'existència d'una base ètica comuna en el conjunt de les grans religions del món?

15b)- En quin sentit s'hauria de poder aplicar i per evitar quins impactes negatius al món actual?
Es pot plantejar com a alternativa al capitalisme neoliberal globalitzat?

16-Relaciona els conceptes següents: (1)

Gurú

Globalització

Adeptes

Ecumenisme

Concili Vaticà II

Heretgia

Abús

Gestionar els conflictes

Explotació econòmica

a) Confessions cristianes

b) Secta

c) Diversitat religiosa

17- Digues si les següents afirmacions són certes o falses. (1)

L'Església Catòlica respecta les sectes cristianes.

Un guru sectari pot exercir una influència destructiva en els seus seguidors.

La incertesa cap al futur i una personalitat feble són bones eines per no caure en una secta.

La utilització d'un llenguatge simplista és una manera de convèncer als adeptes d'una secta.

Amb el procés de globalització la diversitat religiosa al món anirà augmentant.

Religió i identitat personal i col·lectiva no tenen res a veure.

El parlament de les religions intenta mantenir obert el diàleg entre les confessions del món.

La realitat diferent de les civilitzacions només es pot gestionar des del conflicte.

La pluralitat de creences a Europa cap al 2050 serà menor.

La modernitat ha provocat un canvi en el pensament religiós de les societats cap a l'ateisme.

18- Estableix cinc característiques que tipifiquen una secta destructiva. (1)

19- Quina diferència de significat pot tenir la paraula secta. (1)

a)

b)

20- Contesta les preguntes: (2)

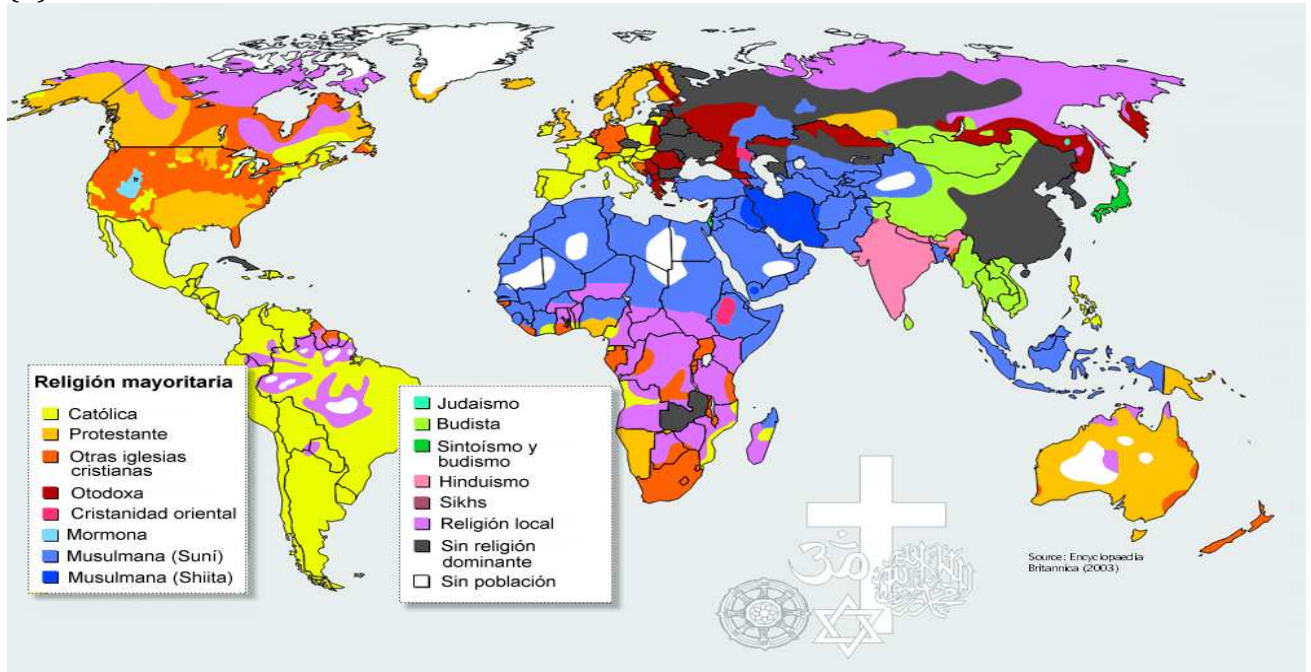
a) Creus que històricament s'ha pogut construir una imatge simplificada de les gents d'altres amb altres religions? Posa un exemple a partir d'alguna de les diapositives que has vist?

b) Penses que des d'Europa es veu alguna religió en concret com a preocupant? Quina i per què?

c) El xoc de civilitzacions de Huntington et sembla real o una simplificació interessada del conflicte entre societats, pensaments i religions? Raona la teva resposta.

d) Creus que la identitat de les persones és incompatible amb la pluralitat d'opcions religioses en la mateixa societat? Quines serien les condicions perquè no hi hagi conflicte entre religions a un mateix estat?

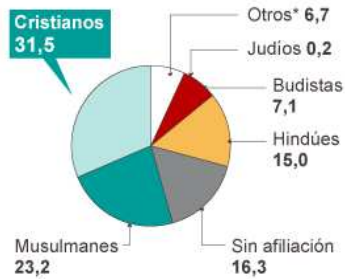
21- Reflecteixen ambdós mapes de manera igual el fenomen de la diversitat religiosa al món? Per què? Creus que expressen realitats diferents o missatges intencionats? Contesta de manera raonada argumentant cada punt i utilitzant exemples del món després d'investigar a internet (1)

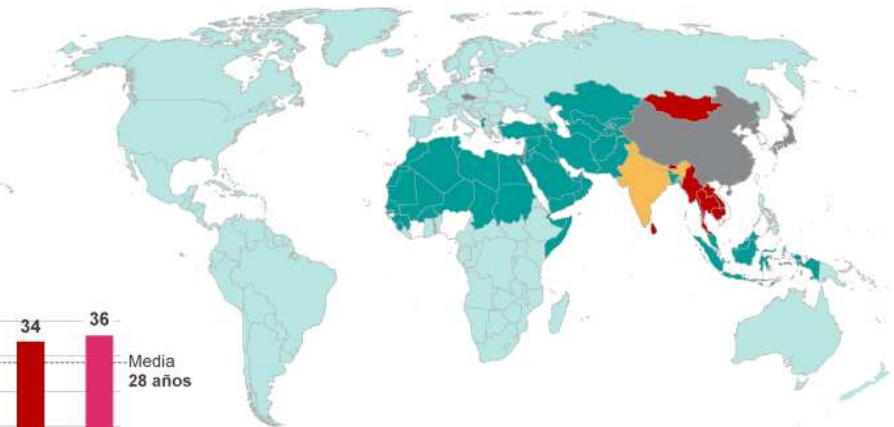
RELIGIONES EN EL MUNDO

PRINCIPALES GRUPOS RELIGIOSOS

En % de la población total

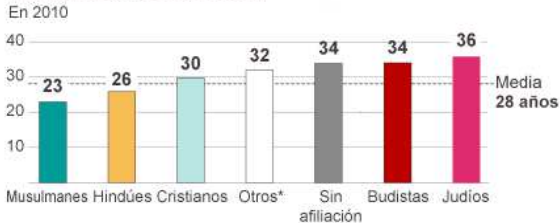

CREENCIA MAYORITARIA POR PAÍSES

EDAD MEDIA POR RELIGIÓN

En 2010

* Incluye, entre otros, algunas religiones tradicionales africanas, grupos populares chinos, sionistas, taoístas...